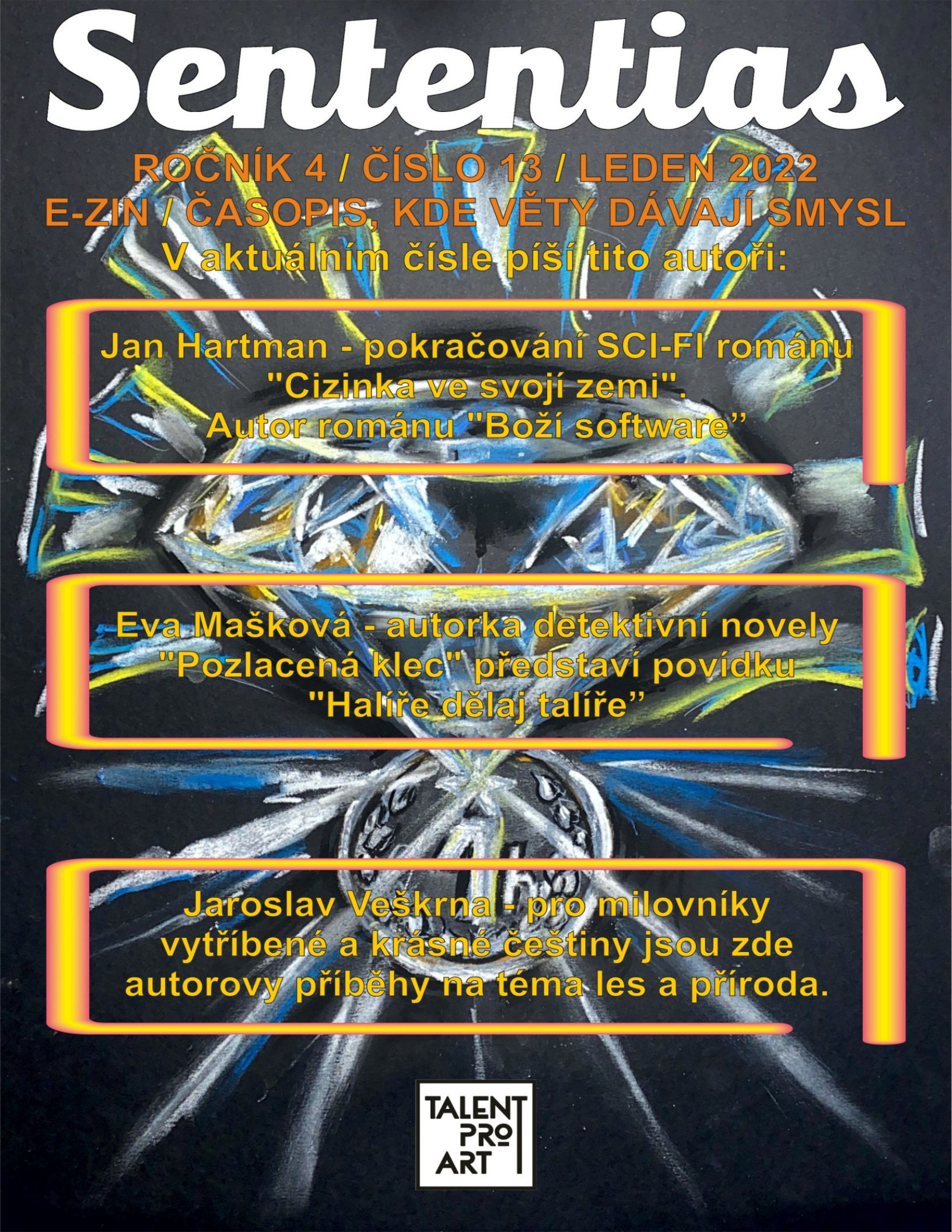

Sententias

ROČNÍK 4 / ČÍSLO 13 / LEDEN 2022
E-ZIN / ČASOPIS, KDE VĚTY DÁVAJÍ SMYSL
V aktuálním čísle píší tito autoři:

Jan Hartman - pokračování SCI-FI románu
"Cizinka ve svojí zemi".
Autor románu "Boží software"

Eva Mašková - autorka detektivní novely
"Pozlacená klec" představí povídku
"Halíře dělaj talíře"

Jaroslav Veškrna - pro milovníky
vytříbené a krásné češtiny jsou zde
autorovy příběhy na téma les a příroda.

TALENT
PRO
ART

Sententias

ROČNÍK 4 / ČÍSLO 13 / LEDEN 2022
E-ZIN / ČASOPIS, KDE VĚTY DÁVAJÍ SMYSL
V aktuálním čísle píší tito autoři:

Jan Hartman - pokračování SCI-FI románu
"Cizinka ve svojí zemi".
Autor románu "Boží software"

Eva Mašková - autorka detektivní novely
"Pozlacená klec" představí povídku
"Halíře dělaj talíře"

Jaroslav Veškrna - pro milovníky
vytříbené a krásné češtiny jsou zde
autorovy příběhy na téma les a příroda.

TALENT
PRO
ART

Sententias

Halíře dělaj talíře

I.

Do černa opálený sedmdesátník s vlasy vyšisovanými do neurčitého odstínu bílošedé usedá na vysokou stoličku a kývne na obsluhu za barem. Částečně na pozdrav a částečně jako ujištění, že chce to, co vždycky. Barmani se v Pirate's Cove nemění často, ale ten dnešní je tu teprve týden. Na konci sezóny bude vědět jako všichni ostatní, že don Venceslao přichází dvakrát do týdne, beze spěchu popíjí rumový julep, poslouchá šumění moře a přitom po očku pozoruje návštěvníky, kterým tahle odlehlá část Bahia Drake přišla natolik zajímavá, aby tu zůstali přes noc.

Když dopije druhou rundu, otre si rukou bradu zarostlou několikadenním strništěm, z opraných kalhot vytáhne tisícicolónovou bankovku a položí ji na pult. Bytelné pohorky rozdují prkennou podlahu barového přístřešku a stařec beze slov zmizí ve tmě. Tisíc colónů za dva drinky je frajeřina, všechny ty postranní řeči, že don Venceslao je na mizině a dluží kdekomu, jsou jen pomluvy a závist.

Dnes jeho hluboce zapadlé, pomněnkově modré oči sledují mladý pár. On je očividně v pohodě, zato jeho nazrzlá společnice vůbec ne. Pihovatou bledou pokožku obličej a ramen má spálenou do ruda, na lýtku vykukujícím z rozparku gázových šatů stopy po žahnutí medúzou. Hubené paže zdobí sbírka do krve rozškrábaných štípanců.

„Myslíš jen na sebe,“ syčí dívka a ucukne ramenem pod chlácholivým dotekem svého společníka. „Doma i na dovolené.“

„Přece jsme se dohodli, nebo snad ne?“ Tón je měkký, smířlivý, ale šedé oči zledovatěly.

„Dohodli? Na čem jsme se dohodli – že budu furt sama, protože trčíš v práci, a když konečně vyrazíme na dovolenou, tak mě zavlčeš sem?“

„Zlato, prosím. O tom jsme už mluvili snad stokrát. Že to u hospodářský kriminálky není vod do.“ Mladík se naklání a dolévá do dívčiny sklenky červené víno a pozvedá tu svou k přípitku. Dívka vrtí hlavou, ale napije se. Vzápětí víno vyprskne. Na stole se v loužičce tekutiny zmítá velký lišaj. Po dívčině světlém oblečení se rozpíjejí granátové skvrny.

„Ty seš fakt děsnej!“ S rukou na ústech pádí po dřevěném chodníčku vedoucímu mezi stromy k jejich chatce. Mladý muž napůl vstává, že půjde

za ní, ale rozmyslí si to. Zkontroluje obsah své skleničky a pije na ex. A ještě jednu. Ruce zaťaté v pěst, oči upřené na pobryndaný stůl.

„Můžu přisednout? Možná to není ta nejvhodnější chvíle, ale potkat krajana, to není každý den.“ Bělovlasý muž nečeká na odpověď, sedá si proti mladíkovi a mává na obsluhu, aby jim donesla čerstvé drinky.

„Vy jste Čech?“

„Jako poleno,“ směje se mladíkově nevěřícímu tónu. „Václav Hadraba, Vltavou křtěnej Pražák. I když matku měst jsem neviděl dobřejch dvacet let.“ Mladík roztržitě přikývne, v tuhle chvíli ho víc zajímá, jak je na tom jeho partnerka. Pomalu vstává.

„Dopřej jí čas, ať se vzpamatuje,“ zadrží ho Hadraba. „Poslal jsem tam Mariu s octem, na žahnutí vod jellyfish není nic lepšího.“ Pokyvuje hlavou a přistrkuje svému společníkovi pohárek vonící rumem a mátou.

„Do prčic, tohle jsem přece nechtěl. Měla si to parádně užít.“ Mladíkovy oči planou výčitkou.

„Jo, hochu, s ženskejma se musí opatrně. Vzít takovou křehotinku do nefalšovaný divočiny znamená koledovat si o malér.“ Hadraba cinkne pohárkem o pohárek. „A ty seš co zač?“

Mladý muž se mračí, do hovoru s neznámým se mu nechce. „Honza Matějovský. Taky z Prahy,“ utrousí koutkem úst. Ale orosený plechový kelímek naplněný drceným ledem láká. Pokrčí rameny a hltavě se napije, až se zakucká. Z kapsy šortek vytahuje kapesník a s ním malou krabičku. „Chtěl jsem ji požádat o ruku. Za úplňku, na břehu moře,“ odpovídá na Hadrabovo pozvednuté obočí. „Třicet táců v prdeli.“

Hadraba otvírá krabičku, kámen na prstýnku odráží světlo petrolejové lampy v duhových záblescích. „Hmm, za tenhle šutřík dát patnáctset dolarů...“ Mladíkův dotčený pohled Hadrabu umlčí, rychle mění téma. „Zejtra je taky den. Odvezeš slečnu do lepšího hotelu v Agujitas, objednáš k večeři láhev šampusu a žádněj hmyz ti to nepřekazí.“

„Máme tu zaplacený ještě dva dny, včetně prohlídek s průvodcem.“

Hadraba jen pokrčí rameny, komu není rady, tomu není pomoci.

„Já ty túry musím absolvovat.“ V mladíkově tónu zavibruje naléhavost. „Mám smlouvu na článek o trekkingu v národním parku Corcóvado a už jsem si vybral zálohu.“

„Takže novinář?“ Zapadlé oči staršího muže ožily. Jsou větší a jasnější.

„Jen příležitostně.“ Dopíjí rumový julep a odkládá plecháč na stůl, až to cvakne.

Pomocná kuchařka Maríá se vrací z chatky, zastavuje u jejich stolu. Rukama sepnutýma u spánku naznačuje, že dívka usnula. „Ráno být dobrý, don Venceslao,“ usměje se, bílé zuby zazáří v černé tváři.

Mladík se vděčně zašklebí. Je vidět, že se mu ulevilo. „Teď je řada na mně,“ vztyčí dva prsty a kývne na barmana. „Jak jste se sem vlastně dostal? A proč jste tu zůstal?“

Hadraba si ho zkoumavě prohlíží. Mluvit po létech mateřštinou je zvláštní pocit a prolomit roky pěstovanou rezervovanost se mu najednou zajídá. Ale měnit na poslední chvíli plán, to není jeho styl. „Dlouhá historie, chceš to doopravdy slyšet?“

II.

„Můžu přisednout?“

„Jo, jasně.“ Václav Hadraba otráveně zvedl oči od talíře s hrachovou kaší. Zašklebil se na trochu oplácanou peroxidovou blondýnku stojící s tákem u jeho stolku a významně se rozhlédl po poloprázdné kantýně.

„Dík,“ nenechala se vyvést z míry. Věděla, co chce, a s drobnými překážkami počítala. Chvíli jedli mlčky. „Biker?“ Očima ukázala na motocyklovou helmu ležící na židli vedle Václava. „Jezdíš na Harleyi. Špica.“

Překvapením zamžikal. „My se známe?“

„Ty mě neznáš, ale já tebe jo. V týhle bance seš legenda.“ Pohodila hlavou a platinové vlasy se zavlnily. „Dělám na compliance. Naše direktorka na tebe nedá dopustit. Když něco hoří, spoléhá, že ji z toho génus Hadraba vyseká.“ Mluvila trochu zadýchaně, dobře vyvinutá ňadra se jí pod tenkou blůzkou dmula.

V šestačtyřiceti a při svém vzhledu nebyl zvyklý na zájem pohledných a o mnoho let mladších slečen. Lacině brýle, mastné neupravené vlasy a bílé ponožky v rozšmajdaných sandálech spolehlivě odrazovaly. Ale dívku sedící naproti Václavovi ne. Tikající biologické hodiny a tlak vesnického rodinného klanu zbystřily Lence Kozákové zrak. Zjistila si o něm, co mohla. Datum narození 2.8.1948 ji příjemně překvapilo. Vypadal starší a Lev je pro mužskýho dobrý znamení. Pod zanedbaným zevnějškem dobře placeného správce IT systému rozpoznala drahokam. Sice v surovém stavu, ale o to už se rázná dcérka po svatbě postará.

Za tři měsíce se ženil a na svatbě měl stovku hostů. Kromě bratrance Vendy Hadraby a rodičů nevěsty nikoho z nich neznal. Za devět měsíců se

narodila Lenička.

III.

Pevně zavřel oči, bílé světlo bodalo do očí. Už věděl, že měl ošklivou nehodu, že si v nemocnici poleží, ale dostane se z toho. Pokusil se pohnout rukama. Nešlo to. Obě po ramena vězely v těžké sádrové dlaze.

„Václave, proboha, proč jen si na tu motorku lez.“ Ze tmy za víčky se na okamžik vynořil obličej naříkající Lenky. „Jak to teď všechno bude? Z nemocenský nezaplatíme ani nájem. Vždycky jsem tvrdila, že si máme nechat rezervu, a ne všechno půjčit ségře. To seš celej ty, necháš se nachytat na medový řeči.“

Manželčiny výčitky pronikly morfiovým obluzením. „Mám... rezervu.“ Úzkost o rodinu a pocit viny zvítězily nad tušením, že dělá nenapravitelnou chybu. Dokázal jí nadiktovat číslo účtu a heslo.

IV.

To není pravda! S pokleslou bradou zírala na obrazovku, ruce zapřené o hranu počítačového stolku. Úctyhodná částka v políčku zůstatek účtu nezmizela. Lehounce zaúpěla, když jí došlo, že jde o švýcarské franky a kolik to dělá v korunách. Jako ve snu vstala a otevřela okno. Proud ledového vzduchu ji trochu vzpamatoval. Hlavně dýchej, soustřed' se na dech, přikazovala si.

Ohromení vystřídal vztek. Jak jí to Vašek mohl udělat! Hlavou jí letěly roky od svatby. Jedno dítě, pět let na mateřské. Pohodlný středostavovský život, ale při jednom platu, byť značně nadprůměrném, žádné velké vyskakování. V lecčems jí Václav nechal volnou ruku, ale byly hranice, přes, které nejel vlak. Věčné přesčasy, osamělé večery a víkendy. Když zrovna nepracoval, čistil si hlavu na motorce. K dceři byl laskavý, ale vlastně ho moc nezajímala. Raději vysedával u počítače. Vyhověl jí a změnil šatník, k holiči zašel kdykoli mu to připomněla. Ale domek se zahrádkou? Dovolená u moře? Lepší auto na leasing? Ani zaboha! Zařála pěsti, když si vzpomněla na sestřiny shovívavě útrpné pohledy. Naše Lenča žádnou velkou partii neudělala, to můj Lad'a, to je jinej borec. Mladej a veselej, v posteli pořádnej bejček. Čtvrtý děcko na cestě a pro rodinu shání, kde se dá. Ne jako Vašek, kterej klidně vymění dobře placenej job za jinej, možná zajímavější, ale s významně nižším platem. Prej musí profesně růst!